

много помогнало на Лазаря да напредне, било, че той много използвал за прочитъ книгитѣ отъ училищната библиотека, а така сжщо и отъ богатитѣ библиотеки на нѣкои калоферски граждани.

Свободното четене на Лазаръ станало неговъ приятенъ навикъ. Той не обичалъ да скита по пжтищата и да шета изъ чуждитѣ градини. Книгата е била за него не само свободенъ учителъ, но и добъръ съветникъ, вѣренъ другаръ. Съ този си редовенъ трудъ Лазаръ добилъ високо самообразование и се посочвалъ отъ всички като най-уменъ момъкъ въ Калоферъ.

Въ едно писмо самъ Лазаръ пише до единъ приятелъ: „Библиотекитѣ на моитѣ роднини ме спасиха. Бѣхъ на 15 години, а се научихъ да чета книги на руски и френски езикъ. Това четене ми помогна да добия голѣма наука извънъ училището и да разбера много нѣща. Презъ 1860-та година станяхъ 20-годишенъ младежъ, почнахъ вече самъ да купувамъ книги и да ги реда въ моята библиотека. Моето име се записваше въ крайнитѣ страници на много новоотпечатани книги като редовенъ „абонатъ“ или спомоществувателъ.

На учение въ чужбина

Като свършилъ четвъртокласното училище въ Калоферъ, бедниятъ момъкъ се чудѣлъ, каква работа да залови. Той силно желалъ да получи още по-високо образование въ чужбина, защото въ Бѣлгария тогава още не е имало такива училища. Но като нѣмалъ срѣдства, той постжпилъ нѣколко време чиракъ при единъ занаятчия. Работата не му се удала и той билъ повиканъ за помощникъ учителъ въ Калоферъ. Тука Лазаръ Йовчевъ започналъ да работи отъ сърдце, пѣргаво и денонощно. Обаче той бърже разбралъ, че образованието му било твърде малко и не му достигало да дава пълни отговори на питанията, що му задавали ученицитѣ. Това го накарало да настои предъ сестра си Рада